

العقيدة الإسلامية من الكتاب والسنة

KİTAB ve SÜNNET'TEN İSLAMİ AKÎDE

Muhammed b. Cemil Ziynu

Kitab ve Sünnet'e
Davet Yayınları

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

KİTAB VE SÜNNET'TEN
İSLAMİ
AKİDE

Muhammed bin Cemil Ziynu

KİTAB VE SÜNNETE DAVET YAYINLARI

1435

özgün ismi

العقيدة الإسلامية من الكتاب والسنة

محمد بن جميل زينو

**KİTAB VE SÜNNET'TEN
İSLAMİ AKİDE**

tercüme

Heyet

tashih ve yayına hazırlama

Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

kapak tasarım

Ebu Huzeyfe Muhammed Akif

irtibat:

kitabvesunnet@gmail.com

İçindekiler

MUKADDİME.....	6
İSLAM'IN RÜKUNLARI.....	7
İMANIN RÜKUNLARI.....	8
ALLAH'IN KULLARI ÜZERİNDEKİ HAKKI.....	9
TEVHİD'İN ÇEŞİTLERİ VE FAYDALARI.....	12
AMELLERİN KABUL OLABİLMESİ İÇİN ŞARTLAR.....	16
BÜYÜK ŞİRK VE ÇEŞİTLERİ.....	18
BÜYÜK ŞİRKİN ÇEŞİTLERİ.....	22
KÜÇÜK ŞİRK VE ÇEŞİTLERİ.....	31
TEVESSÜL VE ŞEFAAT TALEBİ.....	34
CİHAD, VELA VE HÜKÜM.....	40
KUR'AN VE HADİSLE AMEL.....	43
SÜNNET VE BİD'AT.....	47
BİD'ATIN ÇEŞİTLERİ.....	49
MÜSLÜMANLARIN GALİBİYETİ NE ZAMAN?.....	50
MÜSTECAB DUALAR.....	51

MUKADDİME

Şüphesiz hamd ancak Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım dileriz, O'ndan mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden O'na sığınırız. Allah kime hidayet verirse, onu kimse saptıramaz. Allah kimi saptırırsa kimse de ona hidayet veremez. Allah'tan başka ilah olmadığına, O'nun bir ve tek olup, ortağı bulunmadığına şahadet ederim. Ve Muhammed'in O'nun kulu ve resûlu olduğuna şahadet ederim. Bundan sonra:

Akide, yani inanç hakkında çok mühim olan bu sorulara, her biri hakkında Kur'an ve sahih hadislerden delil getirerek, okuyan verilen cevabın doğruluğuna tam bir kanaat getirsin diye yanıt vermeyi uygun buldum. Zira tevhid akidesi, insanın dünya ve ahiret saadetinin esasını teşkil etmektedir.

Allah (celle celaluhu)'dan bu kitapta açıklamaya gayret ettiğim bu doğru Akide'den bütün Müslümanları faydalandırması ve onu kerim olan vechine halis kılmasını niyaz ederim. Amin.

Muhammed bin Cemil Ziyinu

İSLAM'IN RÜKUNLARI

1.Soru: Cibril sordu: "**Ey Muhammed, bana İslam'dan haber ver!**"

1.Cevap: Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle cevap verdiler: "**İslâm,**

(a.)**Allah'tan başka** (hakkıyla kendisine ibadet edilen) **ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Resûlu olduğuna** (Allah'ın onu dini tebliğ için gönderdiğine) **şehadet etmen,**

(b.)**Namazı dosdoğru kılman** (onun bütün rükunlarını sükunet ve huşu içinde eda etmen),

(c.)**Zekâtı(nı) vermen** (85 gram altına veya bunun dengi nakit değeri olan her şeye sahip olan müslümanın, %2,5uğunu bunların üzerinden bir yıl geçtikten sonra zekat olarak vermesi),

(d.)**Ramazan orucunu tutman** (sahurdan güneş batıncaya kadar yemeden ve içmeden, cinsi münasabette bulunmaktan ve her türlü haramdan sakınman),

(e.)**Beyt'i** (gücün yeterse) **hac etmendir."**¹

¹ Sahihdir, Müslim ve diğerleri tahrir etmiştir. 'Cibril Hadisi' ismiyle meşhur uzunca bir rivayetten. Parantez içindekiler açıklamadır.

İMANIN RÜKUNLARI

1.Soru: Cibril dedi ki: "**Bana imandan haber ver!**"

1.Cevap: Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem):

(a.)**Allah'a** (Güzel isimleri ve yüce sıfatları olan Allahu Teala'nın yaratıcı olduğuna ve sadece hakkıyla kendisine ibadet edilmeye layık olduğuna inanman),

(b.)**meleklerine** (onların Allahu Teala'nın bütün emirlerini yerini getirmek için nurdan yaratılmış, fakat bizim gözle göremediğimiz yaratıklar olduğuna inanman),

(c.)**kitaplarına** (bu kitaplar Tevrat, İncil, Zebur ve bütün bunların hükmünü ortadan kaldıran en son kitap olan Kur'an-ı Kerim'dir),

(d.)**resûllerine** (onların ilki Nuh [aleyhisselam] ve sonuncusu Muhammed [sallAllahu aleyhi ve sellem]'dir),

(e.)**ahiret gününe** (insanların hesaplarının görüldüğü kıyamet günü),

(f.)**hayrı ve şerriyle kadere inanmandır** (sebeplere sarılmakla birlikte, Allahu Teala'nın takdir etmiş olduğu şeylere rıza göstermek şekliyle)." buyurdu.²

² Sahihdir, Müslim ve diğerleri tahrir etmiştir. 'Cibril Hadisi' ismiyle meşhur uzunca bir rivayetten. Parantez içindekiler açıklamadır.

ALLAH'IN KULLARI ÜZERİNDEKİ HAKKI

1.Soru: Allah bizi niçin yarattı?

1.Cevap: Allah bizi O'na ibadet etmemiz ve hiçbir şeyi O'na şirk koşmamamız için yarattı. Ve delil Allahu Teala'nın (şu) kavlidir:

"Cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım."³

Ve Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

"Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, O'na ibadet etmeleri ve hiçbir şeyi O'na ortak koşmamalarıdır."⁴

2.Soru: İbadet nedir?

2.Cevap: İbadet, Allahu Teala'nın sevdiği sözlerin ve davranışların bütünüdür. Dua, namaz, huşu ve gayrisinde gibi. Allahu Teala şöyle buyurur:

"De ki: Benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hep âlemlerin Rabbi Allah içindir."⁵

Ve Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:
"Allahu Teala şöyle buyurdu: "Kulum üzerine farz kıldığım şeylerden daha sevimli başka bir şeyle bana yaklaşmadı."⁶

3.Soru: Allah'a nasıl ibadet ederiz?

³ Zariyat Suresi, 56. ayet

⁴ Buhari ve Müslim

⁵ En'am Suresi, 162. ayet

⁶ Kudsi hadistir, Buhari rivayet etmiştir.

3.Cevap: Allah'ın ve Resûlu'nun bize emrettiği gibi ibadet ederiz. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat ediniz ve Resûl'e itaat ediniz. Ve amellerinizi iptal etmeyiniz."⁷

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim bizim işimizde olmayan bir amel işlese o, reddedilmiştir."⁸

4.Soru: Allah'a korkarak ve ümit ederek mi ibadet ederiz?

4.Cevap: Evet, Allah'a böyle ibadet ederiz. Allahu Teala kullarına şöyle emrediyor:

"Allah'a korkarak ve ümit ederek dua edin."⁹

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyurdu:

"Allah'tan cenneti ister ve ateşten de O'na sığınırım."¹⁰

5.Soru: İbadette ihsan nedir?

5.Cevap: Allahu Teala'yı görüyormuşçasına ibadet etmektir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"O ki, seni kıyam ettiğin zaman görüyor. Ve secde edenler içinde dolaşmanı (da görüyor)."¹¹

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

⁷ Muhammed Suresi, 33. ayet

⁸ Muslim

⁹ A'raf Suresi, 56. ayet

¹⁰ Ebu Davud rivayet etmiştir. Sahihdir.

¹¹ Şuara Suresi, 218.-219. ayet

"İhsan, O'nu görüyormuş gibi Allah'a ibadet etmendir. Sen O'nu görmeden de O seni görür."¹²

¹² Sahihdir, Müslim ve diğerleri tahrir etmiştir. 'Cibril Hadisi' ismiyle meşhur uzunca bir rivayetten. Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) Cibril'in: "**İhsan nedir?**" sorusuna verdiği cevap.

TEVHİD'İN ÇEŞİTLERİ VE FAYDALARI

6.Soru: Allah, Resulleri niçin gönderdi?

6.Cevap: Allahu Teala Resulleri kendisine ibadet etmeye çağırarak, O'na şirk koşmayı nefyetmek için gönderdi. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve andolsun ki, her ümmette: 'Allah'a ibadet edin ve tağuttan¹³ ictinab edin!" (diye tebligatta bulunan bir) **Resûl gönderdik.**"¹⁴

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Nebiler kardeşdir.....ve dinleri birdir."¹⁵

7.Soru: Rububiyet Tevhidi nedir?

7.Cevap: Rububiyet Tevhidi, Allahu Teala'yı fiillerinde tek olarak kabul etmektir. Halk etmesinde, yönetmesinde ve gayrisinde olduğu gibi. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır."¹⁶

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"...sen semavatın ve arzın Rabbisin."¹⁷

8.Soru: Uluhiyyet Tevhidi nedir?

¹³ Tağutun anlamı, insanların kendisine tapıp yalvardığı ve onun da buna razı olduğu Allah'tan başka her şeydir.

¹⁴ Nahl Suresi, 36. ayet

¹⁵ Buhari ve Müslim

¹⁶ Fatıha Suresi, 1. ayet

¹⁷ Buhari ve Müslim

8.Cevap: Uluhiyyet Tevhidi, Allahu Teala'nın ,dua etmek, kurban kesmek, adak adamak, namaz kılmak, umut etmek, korkmak, yardım istemek, tevekkül etmek ve gayrisinde olduğu gibi, diğer bütün ibadetler de de tek olduğunu kabul etmektir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Sizin ilahınız tek bir ilahtır; O'ndan başka ilah yoktur. Rahman'dır, Rahim'dir."¹⁸

Ve Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kendisine çağıracağın ilk şey, Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet etmek olsun."¹⁹

Ve Buhari'nin diğer bir rivayetin de şöyledir:

"...Allah'ı birlemeleri olsun."

9.Soru: İsim ve Sıfat Tevhidi nedir?

Cevap: İsim ve Sıfat Tevhidi Allah (azze ve celle)'nin kendisini kitabında, Resûlu'nun de O'nu sahih hadislerinde vafsettiği gibi gerçek üzere herhangi bir te'vile²⁰, tecsime²¹, temsile²², ta'tile²³ ve tekyife²⁴ kaçmadan aynen istiva, nüzul, el ve diğer sıfatlarında olduğu gibi Allah'ın kemaline yaraşır bir şekilde isbat etmektir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O işitendir, görendir."²⁵

¹⁸ Bakara Suresi, 163. ayet

¹⁹ Buhari ve Müslim

²⁰ Asli manalarından uzaklaştırıp değiştirmek

²¹ Cisimlendirme

²² Kulların sıfatlarına benzetme

²³ Tamamen bu sıfatları işlevsiz kılma

²⁴ Keyfiyetini araştırmak

²⁵ Şura Suresi, 11. ayet

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allahu her gece dünya semasına nuzül²⁶ eder."²⁷

10.Soru: Allah nerededir?

10.Cevap: Allah Arş'ın fevkinde semanın üzerindedir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Rahman Arş'ın üzerine istiva²⁸ etti."²⁹

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allah mahlukatı yaratmadan önce bir kitap yazmıştır. Bu (kitap) O'nun indinde Arş'ın fevkinde yazılmış bulunmaktadır."³⁰

11.Soru: Allah bizimle beraber midir?

11.Cevap: Allah ilmiyle bizimle beraber olup, bizi işitir ve görür, Allahu Teala'nin şu kavlinde buyrulduğu gibi:

"De ki: Korkmayın, şüphesiz ki ben sizinle beraberim, işitir ve görürüm."³¹

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki siz işiten ve yakın olana dua ediyorsunuz. O

²⁶ Hadiste geçen Allah'ın nuzül sıfatı O'nun celaline layık (bir şekildedir) ve mahlukatından hiçbirinin nuzülüne/inişine benzememektedir.

²⁷ Sahihdir. Ahmed rivayet etmiştir.

²⁸ Ayette geçen istiva kelimesi İmam Buhari'nin tabiinden naklettiği gibi "üstte oldu, yükseldi" şeklinde tefsir edilmiştir.

²⁹ Taha Suresi, 5. ayet

³⁰ Buhari

³¹ Taha Suresi, 46. ayet

sizinle beraberdir."^{32,33}

12.Soru: Tevhidin faydası nedir?

12.Cevap: Tevhidin faydası ebedi ahiret azabından emin olmak, dünyada iken hidayet bulmak ve günahlara keffaret olmasıdır.

Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"İman edenler ve imanlarına zulüm³⁴ karıştırmayanlar, işte onlar için eminlik vardır ve onlar hidayete erenlerdir."³⁵

Ve Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kulların Allah üzerindeki hakkı, hiçbir şeyi kendisine şirk koşmayan kimseye azap etmemesidir."³⁶

³² Muslim

³³ "Onları kabul etmek ve reddetmemek, muhaliflerin tevîli ile tevîl etmemek, bu sıfatları teşbihçilerin teşbihine haml etmemek, üzerlerine ekleme yapmamak, onlardan herhangi bir şeyi eksiltmemek, onları tekyîf etmemek, kalplere gelenlerle onlara işaret etmemek, aksine Allah'ın ıtlak ettiği şeyi mutlak kabul etmek, Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, ashabının, tabiînin, kendilerinden razı olunmuş din ve emanetle ma'rûf/taninan selef imamlarının tefsir ettiği gibi tefsir etmek, onların icmâ ettikleri şeyler üzerinde icmâ etmek, onların temessük ettiklerine temessük etmek (sarılmak, bağlanmak), haberin zahirine ve ayetin zahirine teslim olmak, mânâsına ve delâlet ettiği şeye itikad etmektir. Biz, Mu'tezile'nin, Eş'ariyye'nin, Cehmiyye'nin, Mülhidlerin, Mücessime'nin, Müşebbihe'nin, Kerramiyye'nin ve Mükeyyife'nin tevillerini söylemeyiz. Bilakis bu sıfatları tevîlsiz kabul ederiz, bunlara temsîl etmeden iman ederiz. Ve bizim kavlimiz şudur: 'Bunlara (bu sıfatlara), O (celle celaluhu)'nun celâline layık bir vecihte iman etmek vacibtir.' (Bknz.: Yayınlarımızdan "Tevhid ve Halis Selefî Akidenin Beyanı", Şeyh AbdUllah bin Humeyd)

³⁴ Ayette geçen zulüm kelimesi, Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından şirk olarak açıklanmıştır.

³⁵ En'am Suresi, 82. ayet

³⁶ Buhari ve Muslim

AMELLERİN KABUL OLABİLMESİ İÇİN ŞARTLAR

1.Soru: Amelin kabul olabilmesi için şartlar nelerdir?

1.Cevap: Amelin Allah indinde kabul olabilmesi için şartlar üçtür:

a.Allah'a iman ve O'nunTevhid'i. Allahu Teala şöyle buyurdu:

"İman edip salih amellerde bulunanlar. Firdevs cennetleri onlar için konaktır (iniş yeridir)."³⁷

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allah'a iman ettim de, sonra dosdoğru ol."³⁸

b. İhlas: Allah için yapılan ameller riyadan veya duyulsun (diye yapılan)lardan gayri olmalıdır. Zira Allahu Teala şöyle buyurdu:

"Öyleyse siz, dini Allah için halis kılarak hep ona çağırın."³⁹

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim ihlaslı olarak 'la ilahe illAllah' derse cennete girer."⁴⁰

c.Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in getirdiklerine muvafakat etmesi. Allahu Teala şöyle buyurmuştur:

³⁷ Kehf Suresi, 107. ayet

³⁸ Müslim

³⁹ Gafir/Mü'min Suresi, 14. ayet

⁴⁰ Sahihdir. Ahmed, İbn Hibban, Taberani ve diğerleri rivayet etmişlerdir.

"Ve Resul size ne verirse artık onu alın ve sizi neden sakındırırsa ondan da sakının."⁴¹

Ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim bizim emrimiz olmayan bir ameli işlerse o reddedilmiştir."⁴²

2.Soru: La ilahe illAllah'ın manası nedir?

2.Cevap: Bunun manası Allah'tan gayrı hak ma'bud yoktur. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"İşte böyle. Çünkü Allah; O Hak'tır. Ve Muhakkak ki O'ndan başka dua ettikleri ise, o(nlar) bâtıldır."⁴³

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyurdu:

"Kim 'la ilahe illAllah' der ve Allah'ın gayrında ibadet olunanlara küfrederse malı ve kanı (diğer Müslümanlara) haram olur."⁴⁴

⁴¹ Haşr Suresi, 7. ayet

⁴² Muslim

⁴³ Hac Suresi, 62. ayet

⁴⁴ Muslim

BÜYÜK ŞİRK VE ÇEŞİTLERİ

1. Soru: Büyük şirk nedir?

Cevap: Büyük şirk, dua, kurban kesme ve buna benzer ibadet çeşitlerinden herhangi bir nevini Allah'tan gayrisi için sarfetmektir. Buna delil ise Allahu Teala'nın şu ayetidir:

"Ve Allah'tan başka sana fayda vermeyene ve zarar vermeyene dua etme. Bundan sonra şayet yaparsan, o zaman sen mutlaka zalimlerden⁴⁵ olursun."⁴⁶

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kebairin (büyük günahların) en büyüğü: Allah'a şirk koşmaktır, valideyne (ana-babaya) itaatsizlik etmek/asi olmak ve yalancı⁴⁷ şahitlik yapmaktır."⁴⁸

2. Soru: Allah indinde günahların en büyüğü nedir?

2.Cevap: Allah indinde günahların en büyüğü, büyük şirktir.

Bunun delili Allahu Teala Lokman hakkındaki kavlidir:

"Ey oğulcuğum! Allah'a şirk koşma. Şübhesiz ki şirk, azîm bir zulümdür."⁴⁹

⁴⁵ Zalimlerden murad müşriklerdir.

⁴⁶ Yunus Suresi, 106.ayet

⁴⁷ Veya: " ...bilmediğine şahitlik yapmaktır..."

⁴⁸ Muslim

⁴⁹ Lokman Suresi, 13.ayet

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e: "Allah indinde günahların en büyüğü hangisidir?" diye soruldu. Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Seni yaratmış olduğu halde Allah'a benzer yaparak dua etmemdir."⁵⁰

3.Soru: Şirk bu ümmette mevcut mudur?

3.Cevap: Evet, bu ümmette mevcuttur. Delili Allahu Teala'nın şu kavlidir:

"Onların çoğu ancak Allah'a şirk koştukları halde iman ederler."⁵¹

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ümmetinden kabileler müşriklere ilhak edip ve putlara ibadet etmedikçe kıyamet kopmaz."⁵²

4.Soru: Ölülere veya gaiblere dua etmenin hükmü nedir?

4.Cevap: Ölülere veya gaiblere dua etmek büyük şirktendir. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"O halde Allah ile beraber başka bir ilâha dua etme. Sonra azaba uğratılanlardan olursun."⁵³

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim, Allah'ın dunundakini (O'na) benzer yapıp ona dua eder ve ölürse, ateşe girer."⁵⁴

⁵⁰ Buhari

⁵¹ Yusuf Suresi, 109.ayet

⁵² Sahihdir. Tirmizi rivayet etmiştir.

⁵³ Şuara Suresi, 213.ayet

⁵⁴ Buhari rivayet etmiştir.

5.Soru: Dua etmek ibadet midir?

5.Cevap: Evet, dua etmek ibadettir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve Rabbiniz buyurdu ki: Bana ibadet edin ki size icabet edeyim. Bana ibadet etmekten kibirlenenler, muhakkak ki aşağılanmış olarak cehenneme gireceklerdir."⁵⁵

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Dua ibadettir."⁵⁶

6. Soru: Ölüler duayı işitir mi?

Cevap: Hayır, işitmezler. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve diriler ve ölüler müsavi olmaz. Muhakkak ki Allah, dilediğine işittirir. Ve sen kabirdekilere işittiremezsin."⁵⁷

AbdUllah ibn Ömer (radiyAllahu anhuma) şöyle demiştir: Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem), Bedir('de müşriklerin katledildiği yerdeki su kuyusu olan) Kuleyb üzerinde durdu da (içindeki ölümlere hitaben):

"Siz, Rabb'inizin va'dettiğini hak buldunuz mu?" buyurdu. Sonra da: **"Şübhesiz şimdi onlar benim kendilerine söylediğimi işitmektedirler"** diye ekledi.

İbn Ömer'in bu hadîsi Âişe (radiyAllahu anha)'ya zikrolununca, dedi ki:

⁵⁵ Gafir Suresi, 60. ayet

⁵⁶ Tirmizi rivayet etmiştir ve hasendir demiştir.

⁵⁷ Fatır Suresi, 22. ayet

Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem) ancak: "**Onlar şimdi benim kendilerine söylemekte olduğum** (tevhîd, îmân ve bunların gayri şeylerin) **hak olduğunu bilmektedirler**" buyurmuştur, dedi.

Sonra: "**Sen elbette ölümlere duyuramazsın.**"⁵⁸ âyetini okudu. Hadisin ravisi Katade ise: "Allah onları diriltti, ta ki onlara ayıplama, aşağılama, azap, hasret ve pişmanlık olsun." dedi.⁵⁹

Hadisten istifade edilenler

1.Müşriklerin ölümlerinin bu hadisede geçtiği gibi işitip duymaları geçici bir durumdu. Zira Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem): "**Onlar şimdi işitiyorlar.**" buyurmuştur. Zaten bunun manası da şu andaki bu vakitten sonra duymacaklarıdır. İşte bunun için hadisin ravisi Katade: "Allah onları diriltti, ta ki onlara bir ayıplama, aşağılama, azap, hasret ve pişmanlık olsun." demiştir.

2.İbn Umer'in rivayetiyle Aişe validemizin riyayetinin arasını aşağıda gelecek şekilde bulmak mümkündür: Asıl olan Kur'an'ın belirttiği gibi ölümlerin duymamasıdır. Ancak Allahu Teala, Resulu için bir mucize olsun diye müşriklerin ölümlerini diriltmiş, hadisin ravisi Katade'nin de belirttiği gibi duymalarını sağlamıştır. Ve Allah en iyi bilendir.

⁵⁸ Naml Suresi, 80. ayet

⁵⁹ Buhari Meğazi Kitabı, 8. Bab'ta rivayet etmiştir.

BÜYÜK ŞİRKİN ÇEŞİTLERİ

7.Soru: Ölülere veya gaiblere istiğasede⁶⁰ bulunabilir miyiz?

7.Cevap: Hayır, onlara istiğasede bulunmayız, bilakis Allah'a istiğasede bulunuruz. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve Allah'tan başkasına dua ettikleri, hiçbir şey yaratamazlar. Ve onlar yaratılmaktadırlar."⁶¹

Ve azze ve celle (yine) şöyle buyurur:

"Siz Rabbinizden yardım istiyordunuz, O da size icabet buyurmuştu."⁶²

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) (üzüntü ve keder isabet ettiği zaman) şöyle derdi:

"Ey Hayy! Ey Kayyum! Rahmetin ile yardım diliyorum."⁶³

8.Soru: Allah'tan gayrisine istianede bulunmak caiz midir?

8.Cevap: (Allah'tan gayrisine istianede bulunmak) caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ancak sana ibadet eder ve sadece senden yardım dileriz."⁶⁴

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

⁶⁰ Yardım istemek, medet ummak

⁶¹ Nahl Suresi, 20. ayet

⁶² Enfal Suresi, 9. ayet

⁶³ Tirmizi rivayet etmiştir, hadis hasendir.

⁶⁴ Fatiha Suresi, 5. ayet

"İstediğin zaman Allah'tan iste, yardım dilediğinde Allah'tan yardım dile."⁶⁵

9.Soru: Hayattakilerden yardım ister miyiz?

9.Cevap: Evet, O kimselerin güç yetirdiklerine. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"İyilik ve takva üzerinde yardımlaşın..."⁶⁶

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kul kardeşinin yardımında oldukça, Allah da kulun yardımındadır."⁶⁷

10.Soru: Allah'ın gayrına nezretmek (adak adamak) caiz midir?

10.Cevap: Allah'tan başkasına nezretmek (adak adamak) caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Rabbim, karnımdakini hür olarak senin için nezrettim (adadım)."⁶⁸

Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyurdu:

"Kim Allah'a itaat etmeyi nezrederse (adarsa) itaat etsin. Ve kim isyan etmeyi nezrederse (adarsa) isyan etmesin."⁶⁹

11.Soru: Allah'tan gayrısına kurban kesmek caiz midir?

11.Cevap: Hayır, caiz değildir. Ve delil ise Allahu Teala'nın şu kavilleridir:

⁶⁵ Tirmizi rivayet etmiştir, hadis hasen-sahihtir.

⁶⁶ Maide Suresi, 2. ayet

⁶⁷ Muslim rivayet etmiştir.

⁶⁸ Âl-i İmran Suresi, 35. ayet

⁶⁹ Buhari rivayet etmiştir.

"De ki: Muhakkak ki benim namazım ve kurbanım ve hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir."⁷⁰

"O hâlde, Rabbin için namaz kıl ve kurban⁷¹ kes."⁷²

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allah'ın gayrına kurban kesene Allah lanet etsin."⁷³

12.Soru: Kabe'nin etrafı dışında (herhangi bir yerde) tavaf yapmak caiz midir?

12.Cevap: Kâbe'nin dışında (herhangi bir yerde) tavaf etmek caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"...ve Beyt-i Atik'i⁷⁴ tavaf etsinler."⁷⁵

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim Ka'be'yi yedi defa tavaf eder ve iki rekât namaz kılırsa bir rakabe (köle veya câriye)yi azad etmiş gibi olur."⁷⁶

13.Soru: Sihir yapmanın hükmü nedir?

13.Cevap: Sihir yapmak küfürdendir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"...ve lâkin şeytanlar kafir oldular, insanlara sihri öğretiyorlardı."⁷⁷

⁷⁰ En'am Suresi, 162. ayet

⁷¹ [ve]nhar/nahr kelimesi Allah için kesilen tüm kurbanları kapsamaktadır

⁷² Kevser Suresi, 2. ayet

⁷³ Muslim rivayet etmiştir.

⁷⁴ Eski Ev, yani Ka'be

⁷⁵ Hac Suresi, 29. ayet

⁷⁶ İbni Mace rivayet etmiştir ve sahihtir.

⁷⁷ Bakara Suresi, 102. ayet

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Yedi helak ediciden ictinab ediniz: Allah'a şirk koşmak ve sihir..."⁷⁸

14.Soru: Gaybi ilimde arraf⁷⁹ ve kahini tasdik edebilirmiyiz?

14.Cevap: Hayır ikisini de tasdik edemeyiz. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"De ki: Semalardakiler ve arzdakiler gaybı bilemezler, ancak Allah (bilir)."⁸⁰

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim arrafa veya kahine gider de, söylediğini tasdik ederse, muhakkak ki Muhammed'e indirileni küfretmiştir."⁸¹

15.Soru: (Allah'tan gayrı) biri gaybı bilebilir mi?

15.Cevap: Allah'tan başkası kimse gaybı bilemez. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve gaybın anahtarları O'nun indindedir. Onu O'ndan başkası bilmez."⁸²

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"(Kimse) gaybı bilemez ancak Allah (bilir)."⁸³

⁷⁸ Muslim rivayet etmiştir.

⁷⁹ Arraf: Gizli (Gaybi) şeyleri bildiğini iddia edip bunları insanlara haber veren kimseye verilen isimdir

⁸⁰ Neml Suresi, 65. ayet

⁸¹ Ahmed rivayet etmiştir ve sahihtir.

⁸² En'am Suresi, 59. ayet

⁸³ Taberani rivayet etmiştir ve hasendir.

16.Soru: İslam'a muhalif kanunlarla amel etmenin hükmü nedir?

16.Cevap: İslam'a muhalif kanunlarla amel etmeyi dinen caiz görür ve geçerliliğine inanırsa (bu inanç) küfürdür. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve kim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte onlar kafirlerin ta kendileridir."⁸⁴

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ve onların imamları Allah'ın Kitabı ile hükmetmez ve Allah'ın inzal ettiği şeylerde muhayyer davranırsa Allah onların aralarında güçlük yapar."⁸⁵

17.Soru: Şeytan: "Allah'ı kim yarattı?" diyerek vesvese verirse (o kişi ne yapsın)?

17.Cevap: Şeytan sizden birinize bu soru ile vesvese verdiği zaman o, hemen Allah'a sığınsın. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Şayet seni şeytandan bir dürtüş dürtecek olursa hemen Allaha istiaze et (sığın). Muhakkak ki O işitendir, bilendir."⁸⁶

Resul (sallallahu aleyhi ve sellem) bizlere şeytanın hilesini geri çevirebilmemiz için şöyle dememizi öğretmiştir:

"Ben Allah'a ve Resulu'ne iman ettim. Allah birdir, Allah Samed'tir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Ve hiçbir şey O'na denk değildir. Sonra üç defa sol tarafına tükürsün ve

⁸⁴ Maide Suresi, 44. ayet

⁸⁵ İbni Mace ve diğerleri rivayet etmiştir ve sahihtir.

⁸⁶ Fussilet Suresi, 36. ayet

şeytandan Allah'a sığınırım desin, daha sonra bu düşüncelerine son versin. İşte böylece (bu sözler ile ondan vesvese) gitmiş olur."⁸⁷

Allah yaratıcıdır, yaratılmış değildir demek (her müslümana) vacibtir. Bunu zihinlere iyice yerleştirmek için örnek olarak şunu söyleyebiliriz: 2 sayısından önce 1 sayısı vardır. 1 ise kendisinden önce bir şey olmayandır. Allah birdir ve öncesinde hiçbirşey yoktur. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ey Allah'ım sen evvelsin, senden önce hiçbirşey yoktur."⁸⁸

18.Soru:İslamiyetten önce müşriklerin akidesi neydi?

18.Cevab: Müşrikler şefaath talebi ve (ilahlarına) yakınlaşabilme gayesi ile birtakım evliyaya çağırıyor ve onlara yalvarıp yakarıyorlardı. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve onlar ki, O'nun dışında velîler ittihaz ettiler, onlara ibadet etmiyoruz, ancak bizi Allaha daha çok yaklaştırsınlar diye (ibadet ederiz derler)."⁸⁹

"Ve onlar, Allah'tan başka, kendilerine zarar veremeyene ve menfaat veremeyene ibadet ederler ve derler ki: Bunlar Allah indinde bizim şefaathçilerimizdir."⁹⁰

Ve bazı Müslümanlar da müşriklere benzeyerek böyle yapmaktadırlar.

19.Soru: Allah'a koşulan şirki nasıl nefyedebiliriz?

⁸⁷ Buhari, Muslim, Ebu Davud ve Ahmed'te varid olan sahih hadislerin hûlasasıdır.

⁸⁸ Muslim

⁸⁹ Zümer Suresi, 3. ayet

⁹⁰ Yunus Suresi, 18. ayet

19.Cevab:Allah'a koşulan şirk ancak şu gelen şeyleri uzaklaştırmakla nefyedebiliriz:

a.(Rububiyet tevhidinde şirk: Bu,) Rabbin fiilleri konusunda işlenen şirkdir. Mükevvenatı (oluşumu) tedbir (işleri idare ve kontrol) eden kutubların olduğuna itikad etmek gibi... Halbuki Allah Teala müşriklere şöyle sormaktadır:

"İşi kim idare ediyor? Diyeceklerdir ki: Allah."⁹¹

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Dua ibadettir."⁹²

b.(Uluhiyyet tevhidinde şirk: Bu ise, alemlerin Rabbi olan Allah ile alakalı olan) ibadetlerde şirk koşturaktır. Enbiyaya ve evliyaya dua etmek gibi. Oysa ki Allah Teala şöyle buyurmaktadır:

"De ki ben ancak Rabbime duâ ederim ve O'na hiçbir şerik koşturam "⁹³

c.Allah'ın sıfatlarında şirk: Resuller ve evliyalar gaybı bildiklerine itikad etmek gibi...Allah Teala şöyle buyurur:

"De ki: Semavatta ve arzda olanlar gaybı bilemezler, ancak Allah (bilir)."⁹⁴

d.Teşbihde şu sözlerdeki şirk gibi: "Nasıl ki bir emirin (veya idarecinin) huzuruna vasıtasız giremiyorsam yine aynı şekilde Allah'a dua ederken bunu vasıtasız yapamam!" Bu, Halık (Yaratıcı) ile mahluku (yaratılanı) birbirine benzetmektir ve şirkendir. Oysa Allah Teala şöyle buyurur:

⁹¹ Yunus Suresi, 31. ayet

⁹² Tirmizi rivayet etmiştir ve hasen-sahih demiştir.

⁹³ Cin Suresi, 20. ayet

⁹⁴ Neml Suresi, 65. ayet

"O'nun misli gibi bir şey yoktur. Ve o Semi'dir, Basir'dir."⁹⁵

Ona tatbik edilecek (ceza ise) Allahu Teala'nın şu kavlidir:

"Eğer (Allah'a) şirk koşarsan, amellerin elbette heba olur. Ve elbette hasirlerden olursun."⁹⁶

Eğer tevbe eder şirkin bu nevilerini nefyerse o muvahhid (ehli tevhid) olur. Ey Allah'ım bizi muvahhidlerden eyle ve bizi müşriklerden eyleme.

20.Soru: Büyük şirkin zararı nedir?

20.Cevap: Büyük şirk ateşte sonsuza kadar kalmaya sebep olur...Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Muhakkak ki, kim Allah'a şirk koşarsa, artık Allah ona Cennetini haram etmiştir ve varacağı yer ateştir ve zalimlerin ensarı yoktur."⁹⁷

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim Allah'a O'na bir şeyi şirk koşar kavuşursa cehenneme girer."⁹⁸

21. Soru: Şirk ile beraber amel fayda verir mi?

21.Cevap: Şirk ile beraber amel fayda vermez. Zira Allahu Teala şöyle buyurur:

"Ve şayet şirk koşsalardı, elbette yapmış oldukları heba olurdu."⁹⁹

⁹⁵ Şura Suresi, 11. ayet

⁹⁶ Zümer Suresi, 65. ayet

⁹⁷ Maide Suresi, 72. ayet

⁹⁸ Muslim rivayet etmiştir.

⁹⁹ En'am Suresi, 88. ayet

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allahu Teala (şöyle) buyurdu: Ben şirkten ortak olanların en zenginiyim. Kim bir amel işler, (o amelde) benim gayrımı bana ortak ederse o kimseyi ortak ettiğine bırakırım."¹⁰⁰

¹⁰⁰ Hadis-i Kudsi'dir, Muslim rivayet etmiştir.

KÜÇÜK ŞİRK VE ÇEŞİTLERİ

1.Soru: Küçük şirk nedir?

1.Cevap: Küçük şirk riyadır (gösteriş yapmaktır). Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Artık kim, Rabbine kavuşmayı arzu ediyorsa salih amel işlesin. Ve Rabbine ibadette birini ortak koşmasın."¹⁰¹

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Benim sizin için en çok korktuğum küçük şirk: Riya..."¹⁰²

Bir adamın şöyle demesi küçük şirktendir: "Allah ve sen olmasaydın, Allah ve sen dilerse" şeklindeki, kişinin söylediği sözüdür. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Allah ve falanca dilerse demeyin ve lakin deyin ki: Allah ve sonra falanca dilerse."¹⁰³

2.Soru: Allah'tan gayrısına yemin etmek caiz midir?

2.Cevap: Allah'tan gayrısına yemin etmek caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"De ki: Hayır! Rabbime andolsun ki siz mutlaka

¹⁰¹ Kehf Suresi, 110. ayet

¹⁰² Ahmed rivayet etmiştir. Sahihdir.

¹⁰³ Ahmed rivayet etmiştir. Sahihdir.

diriltileceksiniz."¹⁰⁴

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim Allah'tan gayrına yemin ederse muhakkak ki şirk koşmuştur."¹⁰⁵

Ve (yine) Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim yemin edecekse ya Allah'a yemin etsin, ya da sussun."¹⁰⁶

Bazen Nebiler ile veya evliyalar ile yemin etmek de büyük şirkten olabilir. Bu ise yemin edenin, velinin kendisine zarar vermeye tasarrufu olduğu şeklindeki itikadıyla vuku bulur. İşte bunun içindir ki böyle yemin etmekten (Allah'tan) korkmak gerekir ve şunun da bilinmesi gerekir ki, küçük şirk büyük günahlardan olup sahibi daimi olarak ateşte kalmaz.

3. Soru: Şifa için iplik veya halka (boncuk ve muska vb. gibi) şeyleri üzerimize takabilir miyiz?

3.Cevap: Hayır takamayız. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve eğer Allah, sana bir zarar dokundurursa; onu kendisinden başka giderecek yoktur."¹⁰⁷

Huzeyfe (radiyallahu anh)'tan: O bir gün, zararlı hayvanlardan korur inancı ile eline bir iplik (kurdela) bağlamış bir adamı görünce elindeki koparıp attı ve ona şu ayeti okudu:

¹⁰⁴ Teğabun Suresi, 7.ayet

¹⁰⁵ Ahmed rivayet etmiştir. Sahihtir.

¹⁰⁶ Buhari ve Muslim

¹⁰⁷ En'am Suresi, 17. ayet

"Ve onların ekserisi iman etmezler ancak müşrik oldukları halde."^{108,109}

4.Soru: Nazar boncuğu, katır boncuğu ve bunlara benzeyen şeyleri nazar değmesin diye takabilir miyiz?

4.Cevap: Onları nazar değmesin diye takamayız. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve eğer Allah, sana bir zarar dokundurursa; onu kendisinden başka giderecek yoktur."¹¹⁰

Ve Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Her kim temime¹¹¹ takarsa şirk koşmuştur."¹¹²

¹⁰⁸ Yusuf Suresi, 106. ayet

¹⁰⁹ İbn Ebi Hatim rivayet etmiştir. Sahihdir.

¹¹⁰ En'am Suresi, 17. ayet

¹¹¹ Temime: Nazarlık, nazar değmesin, uğur getirsin, işi rast gitsin vb. sebeplerle her türlü incik ve boncuktur.

¹¹² Sahihdir. Ahmed rivayet etmiştir.

TEVESSÜL VE ŞEFAAT TALEBİ

1.Soru: Allah'a nasıl tevessül¹¹³ edebiliriz?

1.Cevap: Tevessül çok çeşitlidir. Caiz olanı olduğu gibi yasak olanı da vardır.

a.Caiz ve matlub olan tevessül: Allah'ın isimleri (esmau'l-husna) ve sıfatları, salih ameller ve hayatta olan salihlerden dua etmelerini isteyerek yapılandır. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve en güzel isimler (el-esmau'l-husna) Allah'ındır. O halde O'na bunlarla duâ edin."¹¹⁴

Ve Allahu Teala'nın şu kavli:

"Ey îman edenler! Allah'tan korkun ve O'na vesile arayın..."^{115,116}

Ve Resul (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Nefsini isimlendirdiğin sana ait isimlerin tümü ile senden istiyorum."¹¹⁷

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, kendisinden cennette refakat etmesini isteyen sahabeye söylediği şu kavli:

¹¹³ Tevessül: Allah'a yaklaşabilmek için vasıtalar edinmektir.

¹¹⁴ A'raf Suresi, 180. ayet

¹¹⁵ Maide Suresi, 35. ayet

¹¹⁶ Yani: "Allah'a, itaatle ve O'nu razı edecek amellerle yaklaşın." Bunu İbn Kesir Katade'den naklederek zikretmiştir.

¹¹⁷ Sahihtir. Ahmed rivayet etmiştir.

"Çok secde ile nefsin üzerine bana yardımcı ol."¹¹⁸

(Yani salih amelden olan namaz ile bana yardımcı ol.)

Yine salih amelleriyle Allah'a tevessül eden mağara ashabının kıssasında olduğu gibi, Allah onları bu durumdan kurtarmıştı.

Allah sevgisiyle, Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) ve evliyaya beslediğimiz sevgiyle tevessül de caizdir. Zira onları sevmemiz salih amellerdendir.

b.Yasak tevessül: Bu kısım tevessül ise ölümlere dua edip onlardan hacetin giderilmesini istemektir. Günümüzde vuku bulduğu gibi. Bu ise büyük şirktir. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve Allah'tan başka sana fayda vermeyene ve zarar vermeyene dua etme. Bundan sonra şayet yaparsan, o zaman sen mutlaka zalimlerden¹¹⁹ olursun."¹²⁰

c. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şanı ile tevessül etmeye gelince: "Ya Rabbi, Muhammed'in şanı için bana şifa ver."¹²¹ gibi sözler etmek. Bunun caiz olmadığı, ümmetin selefinin ittifak ettiği bir şeydir.

Bunun hakkında (Kur'an ve Sünnet'ten) hiçbir delil yoktur. Sahabede bunu yapmış değillerdir. Ömer (radıyallahu anh)'ın Abbas (radıyallahu anh) ile yaptığı tevessüle gelince, bu tevessül Abbas (radıyallahu anh)'ın hayatında onun duası ile gerçekleşmiştir. Zaten Ömer (radıyallahu anh) Allah Resulu

¹¹⁸ Muslim

¹¹⁹ Zalimlerden murad müşriklerdir.

¹²⁰ Yunus Sûresi: 106. âyet

¹²¹ Bu bizde şöyle vuku bulur: "Ya Rabbi, Muhammed'in zatı için, O'nun yüzü suyu hürmetine bana şifa ver." (yayıncı)

(sallAllahu aleyhi ve sellem)'in vefatından sonra O (sallAllahu aleyhi ve sellem) ile tevessül etmiş de değildir. Bu tür tevessülün (hayatta olan birinin duası) caiz olduğunu daha önce belirtmiştik. Bu tevessül şirke götürür. Bu ise Allah (subhanehu ve teala)'ya ulaşmada O'nun emir ve hakim gibi, vasıtaya ihtiyacı olduğu şeklindeki inançtır. Bu ise Halık'ı (Yaratanı) mahluka (yaratılana) benzettir. Oysa İmam Ebu Hanife (rahimehUllah) şöyle der:

"Allah'ın dışındaki şeylerle Allah'tan istemeyi kerih görürüm."¹²²

2.Soru: Duanın bir mahlukun aracılığına ihtiyacı var mıdır?

2.Cevap: Dualar mahlukun aracılığına muhtac değildir. Zira Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve şayet kullarım sana benden sual ettilerse muhakkak ki ben yakınım..."¹²³

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki siz işiten ve yakın olana dua ediyorsunuz.Ve O sizinle beraberdir."^{124,125}

3. Soru: Hayatta olanlardan dua talep etmek caiz midir?

Cevap: Evet, hayatta olanlardan dua talep etmek caizdir. Ölülerden ise caiz değildir. Allahu Teala Resulüne hayatında şöyle hitap etmiştir:

"Ve günâhların için ve mü'minler ve mü'mineler için

¹²² Ondan bu kavli, Durrul Muhtar müellifi nakletmiştir.

¹²³ Bakara Suresi, 186. ayet

¹²⁴ Yani ilmiyle

¹²⁵ Muslim riyayet etmiştir.

mağfiret dile."¹²⁶

Ve Tirmizi'nin rivayet ettiği bir sahih bir hadiste şöyle (nakledilmekte)dir: "Görme engelli bir adam Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e gelir ve: 'Allah'a dua et bana afiyet versin...' der."

4.Soru: Resul (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vasıta oluşu nedir?

4.Cevap: Resul (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vasıta oluşu, tebliğ (görevi)dir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ey Resul! Rabbinden sana inzal edileni teblîğ et."¹²⁷

Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) ise sahabenin: "Biz şahadet ederiz ki, sen tebliğ ettin" sözü üzerine cevabı: **"Allah'ım şahid ol!"** olmuştur.

5.Soru: Resul (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şefaatinı kimden talep ederiz?

5.Cevap: Resul'un şefaatinı Allah'tan talep ederiz. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"De ki: Şefaet tümüyle Allah'ındır."¹²⁸

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) bir sahabeye şöyle demesini öğretmiştir:

"Ey Allah'ım! O'nu"¹²⁹ hakkımda şefaetçi kıl."¹³⁰

¹²⁶ Muhammed Suresi, 19. ayet

¹²⁷ Maide Suresi, 67. ayet

¹²⁸ Zümer Suresi, 44. ayet

¹²⁹ Yani Resul'u hakkımda şefaetçi kıl.

¹³⁰ Tirmizi rivayet etmiştir ve "hasen-sahihtir" demiştir

(Diğer bir hadislerinde) Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ben duamı, ümmetime şefaath etmek için kıyamet gününe sakladım. İnşAllah ümmetinden Allah'a bir şeyi şirk koşmadan ölenler ona nail olurlar."¹³¹

6.Soru: Hayatta olanlardan şefaath taleb edebilir miyiz?

6.Cevap: Dünya işlerinde hayatta olanlardan şefaath taleb edebiliriz.

Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Kim güzel bir şefaathle şefaathte bulunursa onun için de ondan bir nâsib olur. Ve her kim kötü bir şefaathle şefaathte bulunursa onun için de ondan bir pay"¹³² **olur."**¹³³

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Şefaath ediniz ki ecir kazanasınız."¹³⁴

7.Soru: Resul (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i övgüde haddi aşmamız caiz midir?

7.Cevap: O (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i övgüde haddi aşmamız caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"De ki: Ben ancak sizin gibi bir beşerim. Bana vahyolunuyor ki, İlâhınız ancak bir tek İlâhdır."¹³⁵

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

¹³¹ Muslim rivayet etmiştir.

¹³² Yani sorumluluğundan nasibi vardır.

¹³³ Nisa Suresi, 85. ayet

¹³⁴ Sahihtir. Ebu Davud rivayet etmiştir.

¹³⁵ Kehf Suresi, 110. ayet

"Beni, nasaranın Meryem oğlu İsa'yı övdüklerin gibi övmeyin.¹³⁶ Ben ancak bir kulum, siz Allah'ın kulu ve Resulu deyin."¹³⁷

8.Soru: Mahlukatın evveli kimdir?

8.Cevap: Beşerden mahlukatın evveli Adem (aleyhisselam)'dır ve eşyanın evveli kalemdir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Rabbin meleklere demişti ki: 'Şüphesiz ki ben çamurdan bir beşer halk edeceğim.'"¹³⁸

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Hepiniz Adem oğlusunuz. Ve Adem topraktır."¹³⁹

Ve (diğer bir hadislerinde) Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Muhakkak ki Allah'ın evvelen halk ettiği kalemdir."^{140,141}

"Ey Cabir, Allah'ın ilk yarattığı Nebinin ruhudur." hadisine gelince, bu hadis mevzu (uydurma) ve yalan olup, Kur'an, Sünnet, akıl ve naklin hilafıdır. Suyuti der ki: 'Senedi yoktur' der ve Şeyh el-Elbani: 'Batıl' demiştir.

¹³⁶ Övme diye tercüme edilen 'itra' kelimesi medhetmede aşırılıktır.

¹³⁷ Buhari rivayet etmiştir.

¹³⁸ Sad Suresi, 71. ayet

¹³⁹ Hadisi Bezzar rivayet etmiştir. Şeyh Elbani sahihtir demiştir.

¹⁴⁰ Bu 'Su' ve 'Arş'tan sonra vuku bulmuştur. Diğer hadisler bunu açıklamaktadır.

¹⁴¹ Ebu Davud ve Tirmizi rivayet etmiştir, Tirmizi 'hasen-sahih' demiştir.

CİHAD, VELA VE HÜKÜM

1.Soru: Allah yolunda cihadın hükmü nedir?

1.Cevap: Güç nisbetinde malla ve nefisle ve dille cihad etmek vacibtir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Siz hafif ve ağırlıklı olarak savaşa çıkınız ve mallarınızla ve nefislerinizle Allah yolunda cihad ediniz."¹⁴²

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Müşriklerle mallarınızla ve nefislerinizle ve dillerinizle cihad edin."^{143,144}

2.Soru: Vela nedir?

Cevap: Vela, muvahhid mü'minleri sevmek ve onlara yardım etmektir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Mü'minler ve mü'mineler birbirlerinin dostlarıdır."¹⁴⁵

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Mü'min mü'mine karşı birbirlerini güçlendiren bina gibidir."¹⁴⁶

3. Soru: Kafirlerle dostluk kurmak ve onlara yardım etmek caiz midir?

¹⁴² Tevbe Suresi, 41. ayet

¹⁴³ Gücü yettiğinde

¹⁴⁴ Sahihdir. Ebu Davud rivayet etmiştir.

¹⁴⁵ Tevbe Suresi, 71. ayet

¹⁴⁶ Muslim rivayet etmiştir.

3.Cevap: Kafirlerle dostluk ve onlara yardım etmek caiz değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Ve sizden kim onları dost edinirse muhakkak o onlardandır."¹⁴⁷

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki fulan oğullarının ailesi¹⁴⁸ benim dostlarım değildir."¹⁴⁹

4.Soru: Veli (dost) kimdir?

4.Cevap: Veli, takvalı mü'mindir. Allahu Teala şöyle buyurmuştur:

"Haberiniz olsun ki, muhakkak Allah'ın dostlarına korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır."¹⁵⁰

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Benim velim ancak Allah ve salih mü'minlerdir."¹⁵¹

5.Soru: Müslümanların ne ile hükmetmesi vacibtir?

5.Cevap: Kur'an ve Sünnet ve sahih hadis ile hükmetmeleri vacibtir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Onların aralarında Allah'ın inzal ettiği ile hükmet."¹⁵²

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

¹⁴⁷ Maide Suresi, 51. ayet

¹⁴⁸ Fulan oğullarının ailesinden kasıd kafir olanlardır.

¹⁴⁹ Buhari ve Muslim

¹⁵⁰ Yunus Suresi, 62.-63. ayet

¹⁵¹ Buhari ve Muslim

¹⁵² Maide Suresi, 49.ayet

"Bundan sonra, dikkat edin ey insanlar! Ben ancak bir insanım. Rabbimin elçisi gelip de ona icabet etmem yakındır. Size iki şey bırakıyorum. Bunların birincisi Allah'ın kitabıdır. Onda hidayet ve nur vardır. Kitâbullah'ı alın ve ona sarılın!"

Müteakiben Kitabullah'a teşvik edip, onları Kur'an'a rağbet ettirdi ve sonra şöyle buyurdu:

"Ve ehli beytimdir."¹⁵³

Ve (yine) Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Size iki şey bırakıyorum. Onlara sınıksız sarıldığınız müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Resulu'nun sünnetidir."¹⁵⁴

¹⁵³ Muslim rivayet etmiştir.

¹⁵⁴ Sahihdir. Hadisi İmam Malik rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani ve Cami'ul-Usul kitabının muhakkıkı, hadisi mevcut şahidlerinden dolayı tashih etmişlerdir.

KUR'AN VE HADİSLE AMEL

1.Soru: Allahu Teala Kur'an'ı niçin inzal etti?

1.Cevap: Allah Kur'an'ı onunla amel edilmesi için inzal etti. Allahu Teala şöyle buyurmuştur:

"Rabbinizden size inzal edilene ittiba edin."¹⁵⁵

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kur'an okuyun! Onunla amel edin ve onunla yemeyin."^{156,157}

2.Soru: Sahih hadisle amel etmenin hükmü nedir?

2.Cevap: Sahih hadisle amel etmek Allahu Teala'nın şu ayetinden dolayı vacibtir:

"Resul, size ne verdiyse onu alın ve neden de nehyederse ondan sakının."¹⁵⁸

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Benim sünnetime ve râşid mehdi halifelerimin sünnetine sarılın."¹⁵⁹

3.Soru: Kur'an hadisten müstağni midir?

¹⁵⁵ A'raf Suresi, 3. ayet

¹⁵⁶ Yani onu okumayı kazanç haline getirip yiyeceğinizi ondan çıkarmayın

¹⁵⁷ Sahihdir. Ahmed rivayet etmiştir.

¹⁵⁸ Haşr Suresi, 7. ayet

¹⁵⁹ Sahihdir. Ahmed rivayet etmiştir.

3.Cevap: Hayır, Kur'an hadisten müstağni değildir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Sana zikri, insanlara indirilenei açıklayasın diye inzal ettik. Ve belki düşünürler."¹⁶⁰

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Dikkat! Muhakkak bana Kur'an ve onunla beraber bir misli verildi."¹⁶¹

4.Soru: Bir sözü Allah ve Resulu'nun sözünün önüne geçirebilir miyiz?

4.Cevap: Bir sözü Allah ve Resulu'nun sözünün önüne geçiremeyiz. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Allah ve Resulu'nun önüne geçmeyin."¹⁶²

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allah'a isyanda birine itaat yoktur. İtaat ancak maruftadır."¹⁶³

İbn Abbas (radıyAllahu anh)'da şöyle demiştir: "Başınıza gökten taş yağmasından korkuyorum! Ben size Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyuruyor diyorum ve siz bana: 'Ebu Bekir ve Ömer şöyle söyledi.' diyorsunuz."¹⁶⁴

5.Soru: Dinimize ait işlerde ihtilaf ettiğimizde ne yaparız?

¹⁶⁰ Nahl Suresi, 44. ayet

¹⁶¹ Sahihdir, Ebu Davud ve diğerleri rivayet etmişlerdir.

¹⁶² Hucurat Suresi, 1.ayet

¹⁶³ Buhari ve Muslim

¹⁶⁴ Sahih eserdir. Ahmed rivayet etmiştir ve Ahmed Şakir tashih etmiştir.

5.Cevap: Allah'ın Kitabına ve sahih Sünnet'e döneriz. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

"Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz onu, Allah'a ve Resulu'ne arzedin eğer siz Allah'a ve ahiret gününe iman etmişseniz. Bu daha hayırlı ve daha güzel tevildir."¹⁶⁵

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Size iki şey bırakıyorum. Onlara sınıksız sarıldığınız müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Resulu'nun sünnetidir."¹⁶⁶

6.Soru: Allah'ı ve Resulunu nasıl severiz?

6.Cevap: Allah'ı ve Resulu'nu onlara itaat ederek ve emirlerine uyarak severiz. Allahu Teala şöyle buyurur:

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana ittiba ediniz ki Allah sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafur'dur, Rahim'dir."¹⁶⁷

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Sizden biriniz ben ona babasından ve çocuğundan ve insanların tümünden daha sevgili olmadıkça iman etmiş olmaz."¹⁶⁸

7.Soru: Kadere sığınarak ve ona dayanarak amel etmeyi terk edebilir miyiz?

¹⁶⁵ Nisa Suresi, 59. ayet

¹⁶⁶ Sahihdir. Hadisi İmam Malik rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbani ve Cami'ul-Usul kitabının muhakkıkı, hadisi mevcut şahidlerinden dolayı tashih etmişlerdir.

¹⁶⁷ Âl-i İmran Suresi, 31. ayet

¹⁶⁸ Buhari ve Muslim

7.Cevab: Amel etmeyi terk edemeyiz. Zira Allahu Teala şöyle buyurur:

" Artık kim verir ve sakınırsa. Ve en güzeli tasdik ederse. Biz onu en kolayına kolaylayacağız."¹⁶⁹

Ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Amel işleyiniz, herkes ne için halk edildi ise ona göre kolaylaştırılır."¹⁷⁰

Ve (diğer bir hadislerinde) Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Kuvvetli mü'min, zayıf mü'minden, Allah'a daha hayırlı ve daha sevimlidir. Ve hepsinde hayır vardır. Yararına olan şeyde hırslı ol. Allah'tan yardım dile, âciz olma! Sana bir şey isâbet ederse, 'keşke şöyle şöyle yapsaydım' deme. Ve lakin de ki: 'Allah'ın takdiridir. O ne dilerse, onu yapar.' Çünkü 'keşke' şeytanın ameline yol açar."¹⁷¹

Hadisten istifade edilenler:

Allah'ın sevip razı olduğu mü'min kuvvetli olup, amel eden ve kendi yararına olana hırslıdır. Yalnız Allah'tan yardım diler ve sebeplere tutunur. Kendisine hoş görmediği bir şey isabet ederse pişmanlık duymaz, bilakis Allah'ın takdir ettiğine rıza olur:

"Ve olur ki bir şeyi kerih görürsünüz o sizin için hayırdır ve olur ki bir şeyi seversiniz ve o sizin için şerrdir. Ve Allah bilir ve siz bilmezsiniz."¹⁷²

¹⁶⁹ Leyl Suresi, 5.-7. ayet

¹⁷⁰ Buhari ve Muslim rivayet etmiştir.

¹⁷¹ Muslim rivayet etmiştir.

¹⁷² Bakara Suresi, 216. ayet

SÜNNET VE BİD'AT

1.Soru: Dinde bid'at-ı hasene (güzel bid'at) var mıdır?

1.Cevap: Dinde bid'at-ı hasene yoktur. Allahu Teala'nın şu ayeti buna bir delildir:

"Bugün size dininizi ikmâl ettim ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve din olarak sizin için İslam'dan razı oldum."¹⁷³

Ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"İşlerin ihdas edileninden sakının. Şüphesiz ki her ihdas edilen bid'attır. Ve her bid'at dalalettir. Ve her dalalet ateştedir."¹⁷⁴

2. Soru: Dindeki bid'at nedir?

2.Cevap: Dindeki bid'at, şer'î delilin üzerinde kaim olmadığı her şeydir. Allahu Teala müşriklere, yaptıkları bid'atlarını inkar ederek şöyle buyurmuştur:

"Yoksa Allah'ın izin vermediği şey(ler)i , dinde onlara meşru kılacak ortakları mı var?"¹⁷⁵

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

¹⁷³ Maide Suresi, 3. ayet

¹⁷⁴ Sahihdir. Nesai ve diğerleri rivayet etmiştir.

¹⁷⁵ Şura Suresi, 21. ayet

"Kim bizim řu işimizde onda olmayanı ihdas ederse o reddolunmuřtur."^{176,177}

¹⁷⁶ Red: Kabul edilmez.

¹⁷⁷ Buhari ve Muslim

BİD'ATIN ÇEŞİTLERİ

Bid'atın çeşitleri çoktur:

a.Dinden çıkararak bid'at: Ölümlere ve gaib olanlara dua edip onlardan yardım istemek gibi. 'Medet ya seyyidim falanca' gibi sözler söylemek.

b.Haram olan bid'at: Allah'a ölümlerle tevessül etmek, kabirlere doğru namaz kılmak, kabirde yatanlar için adak adamak ve kabirlerin üzerine bina yapmak gibi.

c.Mekruh olan bid'at: Cuma namazından sonra öğle namazını kılmak, ezandan sonra salatu selam getirirken sesi yükseltmek gibi.

3.Soru: İslam'da sünneti hasene (güzel çığır açma) var mıdır?

3.Cevap: Evet. İslam'da sünneti hasene vardır.

Allah Resulu (sallallahu alehi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Kim İslam'da güzel bir çığır açarsa, açtığı yolun ecri ve ondan sonra onunla amel eden kimselerin ecri, onların ecirlerinden bir şey eksilmeden ona verilir."¹⁷⁸

¹⁷⁸ Muslim rivayet etmiştir.

MÜSLÜMANLARIN GALİBİYETİ NE ZAMAN?

4.Soru: Müslümanlar galibiyeti ne zaman?

4.Cevap: Müslümanlar eğer Allah'ın Kitabı ve Nebileri (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'ini tatbik ederler, Tevhid inancını yaymaya başlarlar, muhtelif çeşitlerine göre şirkten kaçınırlar ve düşmanlarına üstün gelmek için güçleri yettiği kadar hazırlık yaparlar, işte o zaman düşmanlara karşı galib gelirler. Allahu Teala şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a yardım ederseniz, O'da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar."¹⁷⁹

Allahu Teala (yine) şöyle buyurur:

"Allah sizden imân eden ve sâlih sâlih işleyenlere vaad etti ki: Onları arzda halife kılacaktır onlardan öncekileri halife kıldığı gibi ve onlar için razı olduğu dinlerini temkin edecektir. Ve korkularından sonra mutlaka emniyete çevirecektir. Onlar, Bana kulluk eder ve hiç bir şeyi Bana şirk koşmazlar."¹⁸⁰

c. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Dikkat edin, kuvvet atıcılıktır."¹⁸¹

¹⁷⁹ Muhammed Suresi, 7.ayet

¹⁸⁰ Nur Suresi, 55.ayet

¹⁸¹ Muslim rivayet etmiştir.

MÜSTECAB DUALAR

1.Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Bir kula herhangi bir üzüntü veya tasa isabet eder de:

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ
فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ،
سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ
خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ
رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي

'Ey Allah'ım! Ben ancak senin kulunum kulunun oğluyum, câriyenin oğluyum. Alnım senin elindedir. Hakkımdaki hükmün caridir. Kaza'n adaletlidir. Kendini tesmiye ettiklerinin tümüyle senden isterim. Nefsini isimlendirdiğin veya kitabında inzal ettiğin, yaratıklarından birisine öğrettiğin veya indindeki gayb ilminde kendine has kıldığın sana âit her isimle: Kur'an'ı, kalbimin baharı, göğsümün nûru, üzüntümün cilası, ve kederimin gitmesi (için vesile) kıl(manı isterim).' derse, Allah onun hüznü ve tasesini alır ve bunların yerine sevinç verir."¹⁸²

2.Zun-Nun (aleyhisselam)'ın duası:

O balığın karnında iken şöyle dua etmişti:

¹⁸² Ahmed ve İbn Hibban tahric etmiş ve el-Elbani sahihtir demiştir.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

"(Ey Allah'ım!) Senden başka ilâh yoktur, seni (noksan sıfatlardan) tenzih ederim. Gerçekten ben zâlimlerden oldum."¹⁸³

Allah bu duayla herhangi bir hacetini gidermek için dua eden hiçbir kulunu boşa çıkarmaz ve onun duasını kabul eder.

3.İbn Abbas (radiyAllahu anh) ise Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den şöyle haber vermiştir: Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) kederli ve üzüntülü halinde şöyle derdi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ،
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

"Azim ve Halim olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Azim Arş'ın Rabbi olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Semavatın ve Arş'ın Kerîm Rabbi Allah'tan başka ilâh yoktur."¹⁸⁴

Ve duamızın sonu 'elhamdulillahi Rabbilalemin'dir.

¹⁸³ Tirmizi ve Hâkim, sahih olduğunu söylemiş. İmam Zehebi de buna muvafakat etmiştir.

¹⁸⁴ Buhari ve Muslim